

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав,
д.и.б. профессор Давлатзода С.Х.
аз 29.04.2022

ХУЛОСАИ

чаласаи васеи ғайринавбати Шурои олимони факултети молиявию
иқтисодии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав

аз 29.04.2022

ш.Бохтар

Ба кори диссертатсионии Шамсов Чумъахон Исоевич дар мавзуи
«Ташаккул ва рушди бозори минтақавии шир (дар мисоли вилояти
Хатлон)», барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор
аз рӯи ихтисоси 6D050600-Иқтисодиёт (6D050606 - Иқтисодиёти
минтақавӣ ва ҳудудӣ).

Шамсов Чумъахон Исоевич, 05.06.1992, шаҳрванди Ҷумҳурии
Тоҷикистон, соли 2014 Донишгоҳи давлатии Қўрғонтеппа (ҳоло Бохтар)
ба номи Носири Хусравро бо ихтисоси баҳисобгирии бухгалтерӣ, таҳлил
ва аудит хатм намудааст. Соли 2016 шубҳаи магистратураи Донишгоҳи
давлатии Бохтар ба номи Носири Хусравро бо ихтисоси 1-25010800-
баҳисобгирии бухгалтерӣ, таҳлил ва аудит ва соли 2020 шубҳаи доктор
(PhD) аз рӯи ихтисоси 6D050600 иқтисодиёт хатм намудааст.

Аз соли 2020 то инҷониб ба ҳайси ассистенти кафедраи молияи
факултети молиявию иқтисодии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи
Носири Хусрав фаъолият менамояд.

1. Арзёбии корҳое, ки унвонҷӯ анҷом додааст:

Диссертатсия дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди бозори минтақавии
шир (дар мисоли вилояти Хатлон)»

Рохбари илмӣ:

Назирӣ Гулбаҳор Назир – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори
кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди
Тоҷикистон

**2. Саҳми довталаби дараҷаи илмӣ дар натиҷаҳои ба дастмадаи
диссертатсия:** Тамоми зинаҳои таҳқиқот ҷиҳати расидан ба ҳадафҳои
гузошташудаи таҳқиқот, ба монанди таҳияи мавзӯ, асосноккунӣ ва
мубрамияти он, мақсади гузошташуда ва иҷрои вазифаҳои он, бо
иштироки бевоситаи муаллиф гузаронида шудааст. Дар раванди
таҳқиқот муаллиф тақмили механизми рушди соҳаи чорводорӣ
минтақаро таҳия, муаммоҳои мавҷударо муайян ва самтҳои
афзалиятноки рушди бозори кишоварзиро асоснок кардааст. Натиҷаҳои
таҳқиқот дар шакли хулоса ва пешниҳодҳо дар мақолаҳои илмӣ ва
конференсияҳо дар солҳои 2017-2022 маъруза шудаанд.

3. Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ: Дарачаи эътимоднокии ба гузаронидани таҷрибаҳо, дақиқии маълумотҳо, кифоягии ҳаҷми маводи таҳқиқотӣ, коркарди оморӣ натиҷаҳои таҳқиқот ва интишорот тасдиқ мегардад. Хулоса ва тавсияҳо дар асоси таҳлили илмӣ натиҷаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ асос меёбанд.

Ҳадафи таҳқиқот омӯзиши қонуниятҳои асосӣ, хусусият ва шароити фаъолияти рушди бозори шир дар минтақа ва дар ин асос роҳандозӣ намудани муносибатҳои зарурӣ барои ташкили механизми муносиби бозорӣ он мебошад.

Навгониҳои илмӣ таҳқиқот навгонии илмӣ диссертатсия маҷмӯи пешниҳодҳои ба ҳам алоқамандро дар ташаккули минтақавии зеркомплекси ҳӯрокворӣ, аз ҷумла фароҳам овардани шароити мусоид барои истеҳсоли шир, коркарди он, истеҳсоли навҳои зарурии маҳсулоти ширӣ ва фурӯши он, ки ҷиҳати ба тарзи зарурӣ қонё гардонидани талаботи аҳоли ба маҳсулоти ширии ватанӣ нигаронида шудааст, фаро мегирад.

Аҳамияти назариявӣ таҳқиқот аз он иборат аст, дар раванди таҳқиқоти диссертатсионӣ усулҳои зерин: таҳлили иқтисодӣ оморӣ, абстрактӣ-мантиқӣ, графикӣ барои бозгӯии тамоюлҳо ва вазъи кунунӣ бозори минтақавӣ шир ва маҳсулоти ширӣ, монографӣ, муқоисавӣ, таҳлил ва синтез, баҳодиҳии қоршиносон ва мушоҳидаҳои муаллиф истифода шудаанд. Аҳамияти назариявӣ ва амалӣ таҳқиқот дар он аст, ки самтҳои имконпазири рушди бозори минтақавӣ шир ва маҳсулоти он муайян гардида, оид ба тақмили механизми роҳандозии он пешниҳодҳои мушаххас оварда шудаанд. Пешниҳодоти назариявӣ ва методологии дар асоси таҳқиқоти илмӣ бадастовардашударо дар омӯзиши амиқ минбаъдаи масъалаҳои бозори минтақавӣ шир метавон истифода бурд. Натиҷаҳои таҳқиқот аз ҷониби мақомоти идоракунии вилоятӣ барои асоснок кардани барномаҳои рушди бозори ҳӯрокворӣ метавонанд истифода шаванд.

Аҳамияти амалӣ диссертатсия аҳамияти амалӣ таҳқиқот бошад иборат аз таҳияи назариявӣ методологии раванди баланд бардоштани сатҳи зиндагии аҳолии деҳот дар минтақа мебошад. Натиҷаҳои таҳқиқот дар раванди ташаккули низоми самараноки рушди бозори шири вилояти Хатлон барои солҳои 2015-2020 истифода гардидаанд. Натиҷаҳои таҳқиқоти иҷрогардида метавонад ҳангоми пешбурди таҳқиқоти илмӣ оид ба рушди бозори шир ва маҳсулоти ширӣ истифода шавад..

4. Мутобиқати мазмуни таҳқиқот бо ихтисоси интихобшуда: Мавзӯи диссертатсия ба бандҳои зерини Шиносномаи феҳристи ихтисосҳои Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 6D050600-иқтисодиёт 6D050606 иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудуди мувофиқ мебошад: б.3.4. Муаммои ноҳиябандии иҷтимоӣ-иқтисодӣ мамлакат аз рӯи нишондодҳои моддӣ ва ғайримоддӣ; ноҳиябандии минтақаҳо ва таъсисҳои муниципалӣ аз рӯи минтақаҳои хизматрасонӣ; мутобиқати тақсмоти маъмурӣ-минтақавӣ мамлакат ба шароитҳои нави иқтисодӣ; б.3.5. Дигаргӯниҳои

қаламравӣ минтақавӣ; муаммоҳои таъсисёбии муҳити ягонаи иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон; фарқгузориҳои минтақавии иҷтимоӣ-иқтисодӣ; ҳамгирониҳои мақола ва дезинтеграцияи мамлакат.

Тайиди диссертатсия ва иттилоот оид ба истифодаи натиҷаҳои он.

Хулоса ва натиҷаҳои диссертатсияи мазкур дар конференсияҳои байналмилалӣ, ҷумҳуриявӣ ва семинарҳои илмӣ амалии олимони ҷавон ва унвонҷӯи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва берун аз ҷумҳурӣ, Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон (2016-2021) мавриди муҳокима қарор гирифтанд. Ҷанбаҳои алоҳидаи назариявӣ ва тавсияҳои методии диссертатсия дар ҶДММ Фабрикаи «Шири Саодат»-и ноҳияи Хуросон, Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар раванди таълимии фанҳои «Менеджмент», «Маркетинг», «Асосҳои агробизнес», «Иқтисодиёти кишоварзӣ», «Иқтисодиёти комплекси агросаноатӣ», «Ташкили истеҳсолоти кишоварзӣ» ва ғайра истифода шуда метавонад.

Интишори натиҷаҳои диссертатсия. Муаллиф доир ба мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ 12 мақолаи илмӣ дар ҳаҷми 5,2 ҷузъи ҷопӣ таҳия намудааст, ки аз он 7 мақолааш дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд.

Сохтор ва ҳаҷми диссертатсия дар асоси мақсаду вазифаҳои дар он гузошташуда муайян карда шудаанд. Диссертатсия аз муқаддима, се боб, 9 зербоб, хулосаву пешниҳодот, рӯйхати адабиёти истифодашуда бо фарогирии 213 номгӯй, 27 ҷадвал ва 4 диаграмма иборат буда, дар ҳаҷми 198 саҳифаи ҷопӣ ҷамъбаст гардидааст.

Рӯйхати корҳои нашршуда вобаста ба мавзӯи рисолаи илмӣ:

Интишорот дар маҷаллаҳои тақризшаванда:

[1-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Механизмҳои тақмили дастгирии давлатӣ дар рушди минтақаҳои вилояти Хатлон / **Ҷ.И.Шамсов**, Г.Н.Назирӣ // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н.Хисрав, Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ, №1/4 (68), Бохтар – 2019 с., С.136-141.

[2-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Баландбардории самаранокии истеҳсолоти кишоварзӣ – омили муҳими таъмини беҳатарии озуқаворӣ / **Ҷ.И.Шамсов**, М.Ҳ.Холназаров // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н.Хисрав, Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ, №1/1 (59), Бохтар – 2019 с., С.208-213.

[3-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Инвестиции как фактор устойчивого развития экономики сельско хозяйства / **Дж.И.Шамсов**, М.Х.Холназаров // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н.Хисрав, Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ, №1/2 (74), Бохтар – 2020 с., С.161-165.

[4-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Ташаккул ва рушди бозори минтақавии шир дар Ҷумҳурии Тоҷикистон / **Ҷ.И.Шамсов** // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ, №8, Душанбе-2020с. С.241-245.

[5-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Асосҳои иқтисодии ташаккул ва рушди бозори шир дар Ҷумҳурии Тоҷикистон / *Ҷ.И.Шамсов* // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ, №9, Душанбе-2020с. С.201-206.

[6-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Дастгирии давлатии комплекси шириву озуқаворӣ дар минтақа / *Ҷ.И.Шамсов, Г.Н.Назирӣ* // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ, №1, Душанбе-2021с. С.207-211.

[7-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Рушди иҷтимоӣ ва иқтисодии минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси истехсоли маҳсулоти соҳаи кишоварзӣ / *Ҷ.И.Шамсов, Р.С.Расулов* // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ, №4, Душанбе-2022с. С.207-211.

Дар дигар нашрияҳо:

[8-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Хусусиятҳои ташаккул ва фаъолияти бозори шир дар шароити гузариш ба рушди иқтисодӣ / *Ҷ.И.Шамсов, М.Ҳ.Холназаров* // Маводи конференсияи илмӣ-назариявӣ бахшида ба рӯзи ҷавонон (12-13 май). – Курғонтеппа (Бохтар), - 2017.

[9-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Нақши муносибатҳои аграрӣ дар рушди низоми иқтисодии ҷомеа / *Ҷ.И.Шамсов, М.Ҳ.Холназаров* // Маводи конференсияи илмӣ-назариявӣ бахшида ба соли рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ дар мавзӯи “Нақши соҳаи туризм дар рушди иқтисоди миллӣ” (14-уми феввали соли 2018), Курғонтеппа (Бохтар), - 2018 с.

[10-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Нақши истехсоли маҳсулоти кишоварзӣ дар таъмини амнияти озуқаворӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон / *Ҷ.И.Шамсов* // Маҷмӯаи мақолаҳои илмӣ ҳаёти профессорону омӯзгорони факултети иқтисодӣ, Бохтар -2019 с.

[11-М]. **Шамсов Дж.И.** Формирование регионального рынка молока в Республике Таджикистан / *Дж.И.Шамсов, И.Шерхон* // Журнал «Наука и образование сегодня» Российская Федерация, Москва, №11 (58), 2020 г., С.17-22.

[12-М]. **Шамсов Ҷ.И.** Дастгирии давлатии комплекси шириву озуқаворӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон / *Ҷ.И.Шамсов, М.Д.Эмомов* // Маводи конференсияи илмӣ-назариявии ҳаёти профессорон, устодон ва донишҷӯёни ДДМИТ бахшида ба 30-солагии Истиқлолияти давлатии ҚТ ва солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ (2019-2021) 12-17.04.2021.

Чаласаи васеи ғайринавбати Шурои олимони факултети молиявӣ иқтисодии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав маърузаи довталаб, саволу ҷавоб, тақризи роҳбар, муҳокимаи мулоҳизаҳо, ҳулосаи чаласа оид ба пешниҳод намудан ба Шурои диссертатсионӣ ва тақризи муқарризонро шунида, баррасӣ намуда, чунин қарор қабул кард:

1.Кори диссертатсионии Шамсов Ҷумъахон Исоевич дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди бозори минтақавӣ шир (дар мисоли вилояти Хатлон)», барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050600-Иқтисодиёт (6D050606 - Иқтисодиёти

минтақави ва ҳудудӣ) ҷавобгӯ буда, дар он ҳалли муаммои илмӣ, ки аҳамияти муҳиму афзалиятнокро дар рушди илми иқтисодиётро доро аст ва ба талаботҳои тартиби додани дараҷаи илмӣ ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни 2021, №267 ва муқаррароти КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯӣ буда, теъдод ва интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат менамояд. Муаллиф дар тақмили ҳақиқати асосҳои ташкил-иқтисодӣ, муайян намудани самаранокии иқтисодии ҷорводорӣ, хусусан истеҳсоли шир ва маҳсулоти ширӣ ошкор намудани роҳҳои баланд бардоштани самаранокии иқтисодии соҳаи ҷорводорӣ саҳми худро гузоштааст.

2. Кори диссертатсионии Шамсов Ҷумъахон Исоевич дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди бозори минтақавии шир (дар мисоли вилояти Хатлон)», барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050600-Иқтисодиёт (6D050606 - Иқтисодиёти минтақави ва ҳудудӣ) барои гузаштани зинаҳои навбатӣ ба Шурои диссертатсионии 6DKOA – 014-и назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон тавсия карда мешавад.

Хулоса дар кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав (суратчаласаи № 9 аз 29.04.2022) иштирок доштанд 20 нафар. Натиҷаҳои овоздиҳии кушод: Тарафдор - 20 нафар, Зид - нест, Бетараф - нест.

Раиси ҷаласа н.и.и., дотсент,
декани факулети молиявӣ-иқтисодӣ

Раҳимов П.С

Котиби ҷаласа н.и.и.,

мудири кафедраи бахисобгирии муҳосибӣ

Мирзозода М.

Муқарризон:

Муқарризи якум: Муовини аввал,
муовини ректор оид ба таълим,
н.и.и., дотсент

Ҳамдамзода Х.А.

Муқарризи дуюм: д.и.и., профессори
кафедраи таҳлили иқтисоди ва омили
донишгоҳи Аграрии Тоҷикистон
бо номи Шириншох Шохтемур

Самандаров И.Ҳ.

Имзоҳои Раҳимов П.С., Мирзозода М.,
Ҳамдамзода Х.А., Самандаров И.Ҳ. - ро тасдиқ мекунам.

Сардори шӯъбаи кадрҳои
ДДБ ба номи Носири Хусрав

Шукурзод Ҷ.А.